

1. מהו אלהינו ומהו
 ולקחת את עבודתו הקפריס מאת בני ישראל ונתת
 אותו על-עבודת אהל מועד ויהיה לבני ישראל לזכרון לפני
 יהוה לכפר על-נפשתיכם:
 וידבר יהוה אל-משה לאמר: ועשית כידך נחשת וכנה נחשת
 לרצונה ונתת אותו ביד-אהל מועד בין המזבח ונתת שמה
 מיס: ורחצו אותו וכונו ממנו את ירידיום ואת דגליהם: כבאם
 אל-אהל מועד ורחצוהם ולא ימתו או בגשתם אל-המזבח
 לשרת להקטיר אשה ליהוה: ורחצו ויריהם וירגליהם ולא
 ימתו והיה להם חקיעולם לו וירצו לדדתם:
 וידבר יהוה אל-משה לאמר: ואתה קודש לך בשמים ראש
 מר-דרור חמש מאות וקנמך בשם מחציתו חמשים ומאתים
 וכנה בשם חמשים ומאתים:

3. מהו אלהינו ומהו

איש יהודי היה בשושן הבירה. איש. מלמד שהיה מרדכי שקול בדורו כמשה בדורו, דקתיב ביה (במדרב יב א) והאיש משה עמו מאד, מה משה עמד בפרץ דקתיב (תהלים קז טג) ויאמר להשמידם ולדי משה בחיריו עמד בפרץ וגו', אף מרדכי בן דקתיב (לפני א) דודש טוב לעמו ודבר שלום לכל זרעו, מה משה למד תורה לישראל דקתיב (דברים ד ה) וראה למדתי אתכם חקים ומשפטים, אף מרדכי בן דקתיב (לקמן ט) דברי שלום ואמת וקתיב (משל כג טג) אמת קנה ואל תקמר.

4. ואיך ירחק מושם רבי יוסי טובה מדודת אחת של

מכמה מלקיות שגא (השע ב) ורדפה את מאהביה ונה ואמרה אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה. וריש לקיש אמר יותר מאה מלקיות. שגאמר (משלי יז) חרת גערה במבין מרחות כסיל מאה:

עם ואמר רבי יוחנן מושם רבי יוסי (עיקרים סי' ט"ז) שלש דברים בקש משה מלפני הקב"ה ונתן לו, בקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו. שגאמר (שמות ז) הלא בלבחך עמנו, בקש שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שגאמר (ע"פ) ונפלינו אני ועמך, בקש להדרינו דריו של הכה"ה ונתן לו שגאמר (ע"פ) הורינוני נא את הדביך.

7. ופרישו דורי מלשון וקראם דורו (ויקרא כה

י) שהיה חפשי מן היוני וההערבות. ואולי נאמר שהעריך הכתוב להיותו חפשי, לומר שיקח מן הצביון שהוא בהיותו חפשי מההלך בין ערוגות הכשמים וממענה רצונו, כי כאשר ילכו ועמדו ברשות אדם לא יעשה מור כי אם מעט ואינו מבושט, מה דבר כדור

8. מהו אלהינו ומהו

(יח) יתן. ויקי מוח ותמוה, מה עשה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה. ולא ידענו, אם יעמוד עם ה' כמספר הזה וכפל כפלו שנים, לא יוכל לדעת חלק מאלף מעשה ה' וירכיב וסוד כל המצות שצווה, כי יחשוב כי המעשה העיקר. וראינו²¹, רק הלבב המעשה²² והלבב והלשון להרגיל²³. וכן כתוב בפיו ולבבך לעשותו (דבר ל יד)²⁴, וקדמוניו אמרו: רחמנו לכא בעי. ושורש כל המצות נד שיאבה את ה' בכל נפשו וידבק בו, והה לא היה שלם אם לא יכיר מעשה ה' בעליונים ובשפלים וידע דרכיו. וככה אמר הנביא, כי אם בואת יתהלל המטהלל השכל וירוע אתיו (ירמי' ט טז), או יתבור לו, כי ה' עושה חסד משפט וצדקה בארץ (שם), ולא יוכל לדעת ה' אם לא ידע נפשו ושמחו גופו, כי כל מי שלא ידע מהות נפשו, חכמת מה לו

9.

המדרגה הראשונה בתוכות הנפש של ישראל היא היחס לבריות. "שלשה סימנים יש באומה זו: הרחמים והביישן וגומלי חסדים"²⁵, אלה הן שלוש נקודות של ענין אחד: הכונה פסיכולוגית של אהבת הבריות, שהיא מיסוד אברהם אבינו. אצל הענק הזה, "האדם הגדול בענקים"²⁶, היא מופיעה בגדלות. יש מדרגות באהבת הבריות, ואצלו היה אהבה עצומה, אהבה רבה, אהבת עולם, אהבה שאינה תלויה בדבר, אידיאליזם של אהבה עד כדי הקרבה עצמית, ומסירות-נפש בשביל הכולל. כענקיות האמונה של אברהם אבינו - אשר "האמן בוי"²⁷, הכיר את בוראו"²⁸, ויקרא בשם ד'²⁹, והולך וזוכה את הרבים"³⁰ - כן ענקיות אהבתו כל אדם.

2. מהו אלהינו ומהו
 הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשא לעמי ישראל כי קרבו לבוא: כי הגני אליכם ופניתי אליכם ונעבדתם ונודעתם: והרביתי עליכם אדם כל-בית ישראל כלה וגושבו הערים והחרבות תפנינה: והרביתי עליכם אדם ובמה רבו ופרו והושבתי אתכם מקדמותיכם והיטבתי מראשותיכם וידעתם כי-אני יהוה:

ו. אמר אלהינו ומהו

ו. אמר אלהינו ומהו
 ויבוא אל-הגוים אשר-באו לשם ויחללו את-שם קדשי באמור להם עם-יהוה אלה ומארגו יצאו: ואחמל על-שם קדשי אשר חללהו בית ישראל בגוים אשר-באו שמה: לכן אמר לבית-ישראל כה אמר אדני יהוה לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם-קדשי אשר חללתם בגוים אשר-באתם שם: וקדשתי את-שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים כי-אני יהוה נאם אדני יהוה בהקדשי ככם לעיניהם: ולקחתי אתכם מן-הגוים וקבעתי אתכם מכל-הארצות והבאתי אתכם אל-ארמתכם: וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלגוליכם אשר-אתכם: ונתתו לכם לב חדש ורוח חדשה אתם בקרבתם והסרת את לב האבן מבושרכם ונתתו לכם לב בשר: ואת-רוחי אתם בקרבתם ועשיתי את אשר-חבתי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם: וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים: והושעתי אתכם מכל טמאותיכם וקראתי אל-הגוים והרביתי אתם ולא-אתו עליכם רעב: והרביתי את-פרי העץ והתנובת הדהה למען אשר לא תקחו עוד חרפת רעב בגוים: וזכרתם את-דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא-טובים ונקטתם בפניכם על עונותיכם ועל תועבותיכם: לא למענכם אני עשה נאם אדני יהוה וידע לכם בוש והפלימו מדרכיכם בית ישראל:
 כה אמר אדני יהוה ביום טהרי אתכם מכל עונותיכם והושבתי את-הערים ונבנו החרבות: והארץ הנשמה תעבד תחת אשר היתה שממה לעיני כל-עובר: ואמרו הארץ הליו הנשמה היתה כגן-עזון והערים החרבות והנשמות והנהרות בצורות ישובו: וידעו הגוים אשר ישארו סביבותיכם כי אני יהוה בניתי הנהרות נטעתי הנשמה אני יהוה דברתי ועשיתי:

לא כר.

משה
 דבור
 ק"ו

משה
 דבור
 ק"ו

משה
 דבור
 ק"ו